

A Knauf Insulation Dicsőszentmártonban

Négy milliárd eurós beruházás

Fotó: Nagy Tibor

A Knauf Insulation romániai képviselői Marosvásárhelyen sajtótájékoztató keretében ismertették az egykori dicsőszentmártoni üvegyár területére tervezett beruházás előnyeit, az utóbbi fél év munkálatait és jövőbeli terveiket.

Szer Pálósy Piroksa

A nemzetközi vállalatcsoport hozzávetőleg négy milliárd eurós beruházásának célja az egyre növekvő romániai piaci kereslet kielégítése, valamint a kelet-európai és a Független Államok Közösségének az ellátása megfelelő minőségű szigetelőanyaggal.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
FÉLÁRON!

Neves szaktekintélyek Marosvásárhelyen

Tizedik alkalommal kezdődött meg csütörtökön a marosvásárhelyi urológiai napok elnevezésű tudományos tanácskozás a Maros Megyei Kórház urológiai klinikájának szervezésében, a George Emil Palade Orvosi, Gyógy-szerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem keretében. A nemzetközi részvétellel tartott rendezvény idei témája a funkcionális urológia időszerű kérdései.

4.

Az erdélyi püspökség értékei

Az erdélyi püspökséget I. Szent István király alapította 1009 táján, központja a gyulafehérvári várban volt. A csak ásatásokból ismert, 11. századi úgynevezett I. székesegyház háromhajós, egyetlen félköríves apszisú bazilika volt, alapfalainak vonalát ma csak a mellékhajók padozatán jelzi eltérő színű vonal.

15.

Új évad a marosvásárhelyi Ariel színházban

A marosvásárhelyi rendszeres báb-színház-látogatók – gyermekek és felnőttek egyaránt – bizonyára már nagyon várják, hogy újra betödulhasanak az Ariel Ifjúsági és Gyermekek-színház kapuján.

17.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

20% kedvezményben részesülnek a gyermekek
antireflexes lencse rendelése esetén.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

A rendcsináló

Mózes Edith

Az összes lehetséges törvényes lehetőséget kihasználva támadja meg azokat a románellenes törvényeket, amelyek „súlyosan sértik Románia integritását, szuverenitását és a románok mindennapi életét”. Megtámadja azokat a kormányhatározatokat, sürgősségi kormányrendeleteket, törvényeket, amelyeket rabszolgaságba döntőknek és a románok érdekeivel ellentétesnek tartanak – olvasható egyebek között a politikai élet egyik „kalapácmembere” által aláírt közleményben.

Vajon ki a szerző? Annyi bizonyára világos, hogy csakis politikus lehet. És nem is akárki. Egy igencsak „sokat próbált” személyről van szó, aki Vadim Tudor tanítványaként indult el a politikai pályán, majd miután „végigpróbálta” a politikai paletta szinte mindenik szélsőséges pártját, vargabetűkkel végül révbe jutott, és a hazáért hozott létre egy szövetséget, hogy megmentse a jelenlegi hatalomtól.

Mint említettük, közleményben jelentette be, hogy ő maga és pártja bírósági keresetekkel, közvetlenül az aláírókra (miniszterekre vagy államtitkárokra) irányuló büntetőfeljelentésekkel, az Alkotmánybírósághoz történő betérjesztésekkel és hivatalos panaszokkal fordul minden olyan állami intézményhez, amely „felelős” a szerinte blokkolónak nevezett jogalkotásért.

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

16., péntek
A Nap kel
7 óra 1 perckor,
lenyugszik
19 óra 33 perckor.
Az év 259. napja,
hátravan 106 nap.

IDŐJÁRÁS

Esős, borús

Hőmérséklet:
max. 16 °C
min. 13 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

JOKER LOTÓ 17, 34, 15, 3, 33 + 9 **NOROC PLUS:** 5 0 2 5 2 2

40 LOTÓ 6, 26, 31, 3, 11, 7 **SUPER NOROC:** 9 8 9 7 9 4

65 LOTÓ 45, 49, 12, 40, 10, 41 **NOROC:** 9 2 5 6 9 2 1

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

SportOK! – sportágválasztó a Víkendtelepen

Jövő hét végén, szeptember 24–25-én a marosvásárhelyi Víkendtelepen (a telep Maros felőli bejáratánál) kerül sor a második SportOK! nevű, helyi sportszervezetek tevékenységét népszerűsítő rendezvénysorozatra. Ez alkalommal negyvenféle sportágot próbálhatnak ki, és az E-sportokkal is megismerkedhetnek a gyermekek. A tevékenységek mindkét napon 10 és 15 óra között zajlanak a Víkendtelep említett részén, illetve az olimpiai méretű fedett uszodában.

Állásbörze a Nemzeti Színházban

Szeptember 16-án, pénteken (ma) 9 és 17 óra között a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előcsarnokában állásbörzét tartanak. A munkát kínáló seregszemléjén több mint 30 cég vesz részt, és mind városi, mind vidéki állás-keresőkre lesz igény a pályakezdőktől a vezetői pozíciókra pályázókig – derül ki a First Job School szervezésében sorra kerülő esemény Facebook-oldalán.

Vásárok

Marosvásárhely központjában

Szeptember 16–18. között a marosvásárhelyi Vár sétányon újra megtartják a Vásár a várban nevű termékszemlélt. A vásár 16-án, pénteken (ma) 11–20, 17-én, szombaton 10–20, 18-án, vasárnap 10–19 óra között látogatható. Helyi termelők és kézművesek árucikkeiből lehet válogatni a Színház téren is, ez utóbbi vásár 14-én, szerdán nyílt meg, és 17-én, szombaton estig tart nyitva.

Bikeathon –

biciklis adománygyűjtő akció

A hét végén, szeptember 17–18-án kerül sor a Marosvásárhelyi Közösségi Alapítvány jótékonyági kerékpáros rendezvényére, a Bikeathon néven második alkalommal zajló adománygyűjtő akcióra. A benevezők tíz projektet támogathatnak, amelyekről az esemény Facebook-oldalán tájékozódhatnak, ugyanitt lehet feliratkozni. A bicikliseknek szombaton és vasárnap 10 és 14 óra között számos ellenőrző pontot kell felkeresniük, attól függően, hogy a város területén vagy a Shopping City – Vácsmány – Koronka – Green Residence útvonalra, a Bikeathon Wildra jelentkezők-e. A gyermekek 12 állomásos pontgyűjtő játékát ezúttal is a városközpontban tartják vasárnap 10 és 13 óra között. Ezt követően, 13 órakor kezdődik a kis bringások fölérti felvonulása, majd 15 órától a főtérről indul a 14 év feletti kerékpárosok „kritikus tömege”. A meghirdetett projekteket természetesen azok is támogathatják, akik nem vesznek részt a pontgyűjtő kalandban.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

*Isten éltesse!

Ma EDIT,

holnap ZSÓFIA napja.

ZSÓFIA: görög eredetű női név, jelentése: bölcsesség.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. szeptember 15.

1 EUR 4,9259

1 USD 4,9289

100 HUF 1,2143

1 g ARANY 267,6966

Szép Palkó a magyar népmese napja alkalmából

Szeptember 30-a Benedek Elek születésnapja és a magyar népmese napja.

A Maros Művészegyüttes szeretettel várja az érdeklődőket ünnepi előadására.

A kövesdombi színházban de. 11 órától a Szép Palkó című mesés-táncos előadás látható.

Jegyek a helyszínen kaphatók, de előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon.

Megjelent a szeptemberi Újvárad

Az Újvárad idei kilencedik számának irodalom rovatában Krusovszky Dénes, Sente B. Levente, Lónhárt Melinda, Szűcs Anna és Vajda Zoltán versei mellett Lokodi Imre, Sarnyai Benedek és Tankó Andrea prózáit olvashatják. A Dialog/Párbeszéd rovatban Ioan F. Pop költői világát mutatják be Mihók Tamás fordításai, míg esszéit Visky András közöl Az Elők Háza mint ellen-Éden címmel. A művészeti rovatban Zuh Deodáth kurátor mutatja be a Modernista művészek Nagyváradon című kiállítás anyagát. Bakó Endre tanulmánya Horváth Imre és Bélyky László barátságát eleveníti fel, míg Fehér Imola a szatmárnémeti Hello, Dolly előadás műhelytitkaiba avat be a kultúra rovatban. Nyár – utazás – irodalom témában ír a Tandem rovatban Magyar Sára és Bökös Borbála. A társadalom rovatban Cseke Péter Tamás készített interjút Györffy Gáborral a BBTE újságírás szakáról (Merre tart a sajtószakma?), míg Mayer Ágota ír Francis Fukuyama A történelem vége és az utolsó ember című kötetéről. A Ketten egy páston rovat témája ezúttal a 30 éve elhunyt Székely János, akinek az életművét Boka László (Az önelemző költő-filozófus) és Papp Sándor Zsigmond (Tornyok árnyékában) közelíti meg. A kritika rovatban Szlopp Bernadette a PKE művészeti tanszékének kolozsvári kiállítását méltatja Tíz, tíz, tiszta víz címmel, míg Beretvás Gábor Neonparádé és szemfényvesztés címmel egy 2022-es Elvis című filmet, Baz Luhrmann rendezését. Az Előhívásban Körössi P. József Gulyás Miklóshoz fűződő emlékeit eleveníti fel. A folyóirat kapható a nevesebb marosvásárhelyi könyvesboltokban, s megrendelhető a holnap.ro online könyvruházban.

RENDEZVÉNYEK

V. európai kulturális örökség napja az Urmánczy-kastélyban

Szeptember 18-án, vasárnap a marosvásárhelyi Urmánczy-kastélyban is kastélynapot tartanak V. európai kulturális örökség napja címmel. Szervező a Positive Transylvania Egyesület. A kastélyban ez alkalommal kiállítják a felújítási terveket, és egy beszélgetés is lesz ebben a témában. A legkisebb látogatóknak a Boldog Herceg című bábjátékot adja elő a Kolozsvári Bábjátékszínház és a S'artR Művészeti Közösség, emellett bábkészítő alkotóműhely és számos kaland, interaktív játék várja a gyermekeket a kastély körül. A helyi gasztronómia is a kulturális örökség része, ennek népszerűsítése is fontos célja az egyesületnek, ezért egy édesség készítő el a helyszínen, majd 14 órakor bemutatják a 100 gyergyószéki recept, több mint 100 gyergyószéki háziasszony című szakácskönyvet. A marosvásárhelyi Gemma Book Café egy kis könyvesboltot is elvisz a kastélynapra, illetve képzőművészeti kiállítás is szerepel a programban, a látogatók Nosztalgia címmel tekinthetnek meg egy válogatást a néhai grafikus Molnár Dénes és gyermekei, Molnár D. Dénes és Molnár Krisztina munkáiból. A kastélynap során lesznek vezetett séták

a jelen lévő szakértők és tulajdonosok részvételével, valamint egy biciklis kirándulás az Urmánczy fedeles hídra. Kiemelt rendezvény a Vizi Imre-koncert, amely délután fél 6-kor kezdődik.

Kutyfalvi kastélynap

Szeptember 17-én, szombaton harmadik alkalommal tartanak Kutyfalvi kastélynapot az AntePortum és a Pro Castellum Degenfeld egyesületek szervezésében. Az egy-napos eseményen a kerekasztal-beszélgetések, előadások és kiállítások mellett a legifjabbakat az EduKastély interaktív játékaival és a Székely Legendárium rajzfilmjei várják, illetve, ha kedvező az időjárás, focizni is lehet majd az udvaron, valamint különböző kézműves-foglalkozások is lesznek, ki lehet próbálni többek között a nemezelést. Emellett interaktív kastélyfelfedezésre is lehetőség adódik egyénileg, családdal és csapatban egyaránt. Előzetes bejelentkezés alapján vezetett sétákon lehet részt venni a kastélyban, valamint szekeres falutúrákra is benevezhetnek az érdeklődők, ugyanakkor társasjátéktér és chill zone is lesz. Az előadások és interaktív programok mellett a zene és a tánc kedvelői is találnak kedvükre valót, a kutyfalvi kastély nagytermében kora délután klasszikus zenei koncertre kerül sor, a kastélynap záróprogramjaként, 18 órától pedig moldvai táncbázisra. Az oktatással is egybekötött táncbázisban az Öves együttes fog muzsikálni.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

II. Erzsébet halála

Több kilométeres a sor a ravatal előtt

Több mint négy kilométeres sor alakult ki csütörtök reggelre II. Erzsébet királynő londoni ravatala előtt. A múlt héten elhunyt néhai brit uralkodó koporsóját előző este ravatalozták fel a londoni parlament legősibb épületében, a Westminster Hallban.

A királynőt hosszas betegeskedés után, életének 97., uralkodásának 71. évében, egy hete érte a halál Balmoralban, a királyi család nyári skóciai rezidenciáján.

Halálának pillanata óta elsőszülött fia, Károly volt trónörökös a brit uralkodó, aki III. Károly néven lépett trónra.

A koporsót szerda délután vitték a királyi család első számú londoni rezidenciájáról, a Buckingham-palotából lovak vontatta ágyútalpon a parlamenthez, ahol felravatalozták.

A ravatalozóhelyiség a vasárnap éjfélig tartó időszakban minden egyes nap 24 órán át – esetenként egy-egy órás takarítási szünetekkel – nyitva lesz. A ravatal hétfő hajnalig látogatható, de a becsült várakozási idő alapján a hatóságok várhatóan már előbb lezárják a sort az újonnan csatlakozni kívánók előtt.

A londoni hatóságok előzetes várakozása szerint a vasárnap éjfélig terjedő négy teljes nap alatt legalább 400 ezren keresik fel II. Erzsébet királynő ravatalát.

A Scotland Yard közölte: a lakosságot folyamatosan tájékoztatják, hogy milyen hosszú a sor és várhatóan mennyi időbe telik, mire a sor végén állók a Westminster Hallba érnek.

A brit kulturális, sport- és médiaügyi minisztérium létrehozott a YouTube videómegosztó portálon egy külön csatornát, amely élőben, valós időben jelzi a sor mindenkor hosszát.

A csatorna – amely a Her Majesty The Queen's Lying-in-State / Queue Tracker címen kereshető fel – csütörtök reggel

azt mutatta, hogy a sor vége a London híd déli hídfőjén is túlnyúlik, a legmagasabb londoni felhőkarcoló, a Shard közelében áll, vagyis hozzávetőleg 4,2 kilométer hosszú.

A sor számára 16 kilométeres útszakaszt jelöltek ki, amely a Westminster Halltól a Lambeth hídon át a Temze keleti, illetve déli rakpartján halad végig.

Ennek a hosszúnak csaknem a harmadát a kelet-londoni Southwark Parknál korlátokkal kialakított 5 kilométeres kerengő adja, de a sor csütörtök délelőtt még nem ért el ideig.

A londoni városházán készültek olyan előrejelzési számítások, amelyek nem zárják ki, hogy bizonyos időszakokban akár 30 órát is sorban kell állni.

A brit kormány által kiadott útmutatás felhívja a látogatók figyelmét, hogy a ravatalozóhelyiségbe a repülőtereken szokásoshoz hasonló szigorúságú biztonsági ellenőrzés után lehet csak belépni.

A látogatóknál mindössze egyetlen kis, könnyen nyitható táskát lehet, a magukkal vitt élelmiszert és italt a belépés előtt el kell fogyasztaniuk vagy el kell dobniuk, és a sorban állás alatt is csak átlátszó vízespalackokat tarthatnak maguknál.

A Westminster Hallba tilos szűrő- és vágóeszközöket, virágokat, gyertyákat, plakátokat, zászlókat, transzparenszeket és állatokat – például kutyát – bevinni.

A búcsúszertartás szeptember 19-én, jövő hétfőn lesz a közeli Westminster apátságban, az angol-brit monarchia ősi londoni koronázótemplomában.

II. Erzsébet királynőt ugyanaznap a királyi család legnagyobb és legősibb angliai rezidenciáján, a London nyugati határában fekvő Windsor kastélyában helyezik végső nyugalomra. (MTI)

Fotó: royal.uk

Az EP megszavazta a Magyarországról szóló jogállamisági jelentést

Az Európai Parlament 433 szavazattal, 123 ellenszavazat és 28 tartózkodás mellett elfogadta a Magyarországról szóló jogállamisági jelentést.

Az uniós értékeket rendszerszintű veszély fenyegeti Magyarországon, az ország többé nem tekinthető teljes mértékben demokrácianak – állították az Európai Parlament képviselői strasbourgri plenáris ülésükön elfogadott jelentésükben csütörtökön.

A jelentés szerint a magyar kormány „szándékos és szisztematikus erőfeszítései miatt” romlott tovább a demokrácia és az alapvető jogok helyzete Magyarországon azóta, hogy az EP 2018-ban elindította a 7. cikk szerinti eljárást.

Az uniós szerződésben foglalt értékek védelme 2018 óta jelentősen csökkent. A helyzetet csak súlyosbítja az uniós tételelenség. A határozott uniós fellépés hiánya hozzájárult ahhoz, hogy Magyarország „a választásos önkényuralom hibrid rezsimjévé” vált – írták.

Hangsúlyozták: az igazságszolgáltatás állapota, a korrupció és az emberi jogok helyzete továbbra is aggályos, akárcsak az alkotmányos és a választási rendszer működése, az igazságszolgáltatás függetlensége, a korrupció, az összeférhetetlenség és a véleménynyilvánítás szabadsága, beleértve a médiapluralizmust. A tudományos élet szabadsága, a vallásszabadság,

az egyesülési szabadság, az egyenlő bánásmóddal való jog, beleértve az LMBTI-közösségekhez tartozók jogait, a kisebbségek jogai, a migránsok, menedékkérők és menekültek alapvető jogai szintén problematikus területek Magyarországon.

Az EP azt várja az Európai Bizottságtól, hogy használjon ki minden rendelkezésére álló eszközt, különösen a költségvetési feltételrendszerrel szóló rendeletet a helyzet orvoslására. A jelentést támogató képviselők egyebek mellett arra szólították fel az uniós bizottságot, hogy ne hagyja jóvá a magyar helyreállítási tervet, amíg az ország teljes mértékben eleget nem tesz a tagállami gazdaságpolitikák összehangolását célzó európai szemeszter kapcsán megfogalmazott összes ajánlásnak, valamint a luxembourgi és a strasbourgri bíróságok kapcsolódó ítéleteinek. Azt is kéri a végrehajtó testület, hogy vonja ki a finanszírozás alól azokat a kohéziós programokat, amelyek esetében felvetődik az uniós forrásokkal való visszaélés vagy a jogállamiság megsértésének kockázata, valamint alkalmazza szigorúbban a közös rendelkezésekről szóló és a költségvetési rendeletet. A képviselők továbbá azt kéri, hogy az uniós forrásokat a helyi önkormányzatokon és ne a kormányzati szervezeteken keresztül osszák el. (MTI)

Ország – világ

A vendéglátóipar támogatása

Nicolae Ciucă miniszterelnök szerdán a turisztikai és vendéglátóipar képviselőivel a kormány által végrehajtott támogatási intézkedések hatásait elemezte, és az ágazat fenntartását szolgáló további megoldásokat keresett. A megbeszélésen olyan megoldásokat javasoltak, amelyek lehetővé tennék a vendéglátóipar számára, hogy a koronavírus-járvány, az ukrajnai háború és az emelkedő energiaárak előidézte nehéz körülmények közepette hozzájusson a vállalkozások fennmaradásához és a munkahelyek megőrzéséhez szükséges támogatásokhoz – tájékoztatott a kormány szerda esti közleményében. (Agerpres)

Csökcent a sertésállomány

Románia sertésállománya 2022. május 1-jén 3,332 millió állatot számlált, ami 5,9%-os (209.476 sertés) csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) csütörtökön közzétett adataiból. Vannak olyan fejlesztési régiók, ahol nőtt a sertésállomány 2021. május elsejéhez képest. Az északkeleti régióban 0,9, az északnyugatiiban 0,88, a délkeletiben pedig 0,4 százalékpontos volt a növekedés. (Agerpres)

Házi őrizetbe került

Otopeni polgármestere

Elutasította csütörtökön a Bukaresti Törvényszék a korrupcióellenes ügyészségnek (DNA) azt a kérését, hogy helyezze előzetes letartóztatásba Otopeni polgármesterét. A korrupcióval gyanúsított Silviu Constantin Gheorghe 30 napra házi őrizetbe került. Házi őrizetbe rendelték el a bírák az otopeni-i városháza ügyvezető igazgatója, Constantin Vlad esetében is. A DNA szerdán vette őrizetbe Otopeni polgármesterét és a városháza igazgatóját súlyos következményekkel járó, folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés gyanúja miatt. A nyomozati anyag szerint 2011 és 2017 között, amikor Otopeni város alap-infrastruktúrájának felújítási munkálatai zajlottak, a polgármester és a városháza igazgatója jóváhagyta 35.916.006 lej kifizetését a munkálatokat végző cégnek. Ebből 25.421.080 lej olyan anyagokra fordított kiadásokat tesz ki, amelyeket a munkálatokat végző cég valójában soha nem vásárolt meg. A cég két igazgatója ellen jelenleg hivatali visszaélésben való folytatólagosan elkövetett bűnrészesség gyanúja miatt folyik kivizsgálás. (Agerpres)

Korszerű kórházépítési szabályozás

Huszonöt évvel ezelőtt, 1997-ben dolgozták ki a hatályos kórházépítési szabályozást, amely ma már elavult és nem alkalmazható, továbbá nem nyújt megoldást a meglévő kórházépületek felújítására. Ezért új kórházépítési szabályozást dolgozott ki a fejlesztési minisztérium – jelentette be csütörtökön Cseke Attila. A fejlesztési miniszter elmondta: jelenleg több mint 400 állami kórház van Romániában, amely összesen 1.363 épületben működik. Ezeknek az épületeknek a nagy része az elavult kórházépítési szabályozás alapján épült. A tárcavezető rámutatott: az új építkezési szabályozás megfelel az európai szabványoknak, és összhangban áll az egészségügyi szaktárca által kibocsátott működési szabályozásokkal. Az új szabályozás ugyanakkor szigorú tűzvédelmi és szellőztetési előírásokat rögzít, és olyan épületalaprajzot eredményez, amely segítségével minimálisra csökkenthető vagy elkerülhető a kórházi fertőzés. Az új szabályozás a Hivatalos Közlönyben való megjelenése után 30 nappal lép hatályba. (Agerpres)

A rendcsináló

(Folytatás az 1. oldalról)

Emellett a parlamentben is támadni fog minden, a jelenlegi koalíció által támogatott „románellenes” javaslatot és törvényt, illetve „mostantól 2024-ig pártszakembereket alkalmaz egykori bírálókból, ügyvédek-ből, miniszterekből, parlamenti képviselőkből, tartalékos tisztekből, és fellépnek a parlament által hozott összes törvény ellen. Ugyanakkor fellebbezéseket és módosításokat nyújt be az „igazságosság nevében” az energialiszabályozásról, az „off shore jog”, az illeték- és adóemelések, botrányos vásárlások, a korlátozó gazdasági törvények ellen, amelyek csődbe vitték a vállalkozókat, román gazdákat és termelőket.

Vagyis blokkolni akarja a kormánykoalíció által támogatott összes „románellenes” törvényt.

A kezdeményező úriember „szép” politikai karriert tud maga mögött. A kezdetektől 2001-ig a Nagy-Románia Párt (PRM) tagja és parlamenti képviselője volt, aztán – miután kizárták a PRM-ből – öt évig a szocdemeket „boldogította”, majd simán átnyergelt a Konzervatív Párthoz. Egy vargabetűvel visszanyergelt eredeti szerelméhez, a PRM-hez, utána újból a PSD-ben próbált szerencsét. Most pedig a Szövetség Romániáért (APP) főtűkára. Nos, a romániai politikai élet egyik legellentmondásosabb és legagresszívabb alakja most rendet akar csinálni az országban, illetve a jelenlegi politikusok között.

Elkezdődött a kampány!

Négymillió eurós beruházás

(Folytatás az 1. oldalról)

Márciusban vált teljes jogú tulajdonossá a vállalatcsoport, azóta a használhatatlan épületeket lebontották, az új egység közművesítésén dolgoztak, és elkezdték a megmaradt, régi gyártósor korszerűsítését annak érdekében, hogy a jelenlegi kapacitást az évi hatezer tonnáról nyolcezer tonnára növelhessék. A teljes beruházást 2024-ig tervezik befejezni, azt követően évente hatvanezer tonna üvegyapotot termelnek majd bel- és külföldi piacra egyaránt.

Adrian Garofeanu, a Knauf Insulation romániai és bulgáriai vezérigazgatója kifejtette, a beruházás során újjáépítik a gyárat, fejlett gyártási technológiát alkalmazásával az ügyfeleknek minőségi terméket, az alkalmazottak számára pedig biztonságos munkahelyi körülményeket teremtenek, ugyanakkor vállalják, hogy környezetkímélő gyártási technológiát alkalmaznak. Céljuk, hogy világszerte a legmegbízhatóbb szigetelőpartnerekké váljanak azáltal, hogy kiváló teljesítményű szigetelési megoldá-

Adrian Garofeanu

sokat és szolgáltatásokat nyújtanak.

Jelenleg 50 alkalmazott dolgozik a dicsőszentmártoni gyárban, közülük negyvenöt személy a megvásárolt Gecsat vállalat teljes személyzete, akiket átvett az új tulajdonos, szükség szerint pedig újabb felvételt hirdetnek meg. Amint a sajtótájékoztatón elhangzott, hozzávetőleg száz alkalmazott

dolgozik majd a termelésben, számukra megfelelő munkakörülményeket, átképzést biztosítanak, ugyanakkor a Knauf Insulation által alkalmazott javadalmasítási csomagokban részesülnek. A korszerűsítés révén az alkalmazottak számára biztonságos munkakörülményeket teremtenek, az ügyfelek számára pedig a lehető legmagasabb minőségi színvonalat.

Partnerség, elkötelezettség, emberség...

A Knauf Insulation 2008 óta van jelen Romániában, fő tevékenységi köre a szigetelőanyagok gyártása. A cég az üvegyapot mellett kőzetgyapotot és fagyapotot is gyárt, amelyeket épületek hőszigeteléséhez használnak. Negyvenéves tapasztalattal a szigetelőiparban, a vállalatnak közel hatezer alkalmazottja van több mint nyolcvan országban és harminc termelőegysége tizenhat országban. A Knauf Csoportnak – amelynek tagja a Knauf Insulation – világszerte hozzávetőleg negyvenezer alkalmazottja és háromszáz gyára van több mint kilencven országban. 2021-ben a cég-

csoport üzleti forgalma meghaladta a 12,5 milliárd eurót. A Knauf Grup független családi vállalkozásként 1932-ben alakult meg, és értékrendjében elsődleges a partnerség, elkötelezettség, vállalkozói szellem és az emberség. A dicsőszentmártoni Knauf Insulation gyárban a legújabb technológiát alkalmazzák majd. A beruházó szabványainak megfelelően a szabadalmaztatott, innovatív ECOSE® technológiával gyártott üvegyapot termelésére berendezkedve a környezetvédelemre is nagy hangsúlyt fektetnek.

Környezetkímélő gyártási technológia

A Knauf Insulation innovatív ECOSE® minősítésű szigetelőanyaga a gyártási technológia révén biztosítja a minőségi beltéri levegőt, tökéletes hő- és hangszigetelést nyújt, előnye a tűzvédelem, besorolása A1, azaz nem újulékony, ugyanakkor 80%-ban újrahasznosított üvegből és olvasztott üveghomokból állítják elő. A dicsőszentmártoni hosszú távú beruházással az építőiparban jelenleg alkalmazott szigetelési megoldásokra nyújtanak alternatívát, ugyanakkor nem mellékes a lakások energiahatékonysági programja.

A modern technológia alkalmazásával gyorsan lebomló természetes és újrahasznosított alapanyagokat alkalmaznak kötőanyagként, formaldehid, fenol, illetve mesterséges színezőanyagok nélkül. A gyártási folyamat során pedig 70%-kal kevesebb energiát használnak fel, mint a kőolajalapú vegyi kötőanyagtermékek gyártásával.

A nemzetközi vállalatcsoport bemutatásán jelen lévő dicsőszentmártoni polgármester, Sorin Megheșan az önkormányzat támogatásáról biztosította a Knauf Insulation képviselőit, és elégtétellel beszélt arról, hogy egy nemzetközi vállalat munkahelyeket és ismertséget biztosít a Kis-Küküllő-parti városnak. Mint kifejtette, a rendszerváltás előtti Dicsőszentmárton híres volt iparáról – vegyipari kombinát, téglagyár, bútorgyár stb. –, amelyeket a kilencvenes évektől módszeresen megsemmisítettek, így a helyi és a környékbeli emberek egyik napról a másikra maradtak munkahelyek nélkül. Ezért is üdvözlö az új beruházást, amelynek tulajdonosai fontosnak tartják a helyi közösségek életében való részvételt, a közösségek támogatását.

Nemzetközi tanácskozás a funkcionális urológiáról Neves szaktekintélyek Marosvásárhelyen

Tizedik alkalommal kezdődött meg csütörtökön a marosvásárhelyi urológiai napok elnevezésű tudományos tanácskozás a Maros Megyei Kórház urológiai klinikájának szervezésében, a George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem keretében. A nemzetközi részvétellel tartott rendezvény ideje témája a funkcionális urológia időszerű kérdései.

Bodolai Gyöngyi

A nyitóünnepségen a rendezvényt köszöntötte Péter Ferenc, a megyei tanács elnöke, prof. dr. Oana Mărginean rektorhelyettes az egyetem részéről, és dr. Ianos Edit, a megyei kórház orvosigazgatója. Valamennyien elismeréssel szóltak a rendezvényről, és támogatásukról biztosították az urológiai klinikát, amely évtizedek során romániai viszonylatban úttörő munkát végzett,

és neves elődökre tekint vissza. A bevezető köszöntések után a marosvásárhelyi urológiai klinika gazdag múltjának két képviselőjét köszöntötték: prof. dr. Oșan Virgil egyetemi tanárt, aki 35 éven át, 1976–2011 között vezette az intézményt, és a magánszektorban ma is dolgozik. Ugyancsak díszoklevelet adtak át dr. Bakos János főorvosnak, aki fél évszázadon át volt az urológia elkötelezettje, és immár 20 éve abbahagyta a tevékenységet.

A tudományos tanácskozás témájáról, céljáról, a meghívottokról prof. dr. Mártha Orsolya egyetemi tanárt, a Marosvásárhelyi Urológiai Klinika vezetőjét, a kongresszus szervezőbizottságának elnökét kérdeztük.

– A nemzetközi részvétellel szervezett konferencia témáját az urológia funkcionális vonatkozásai képezik. Ez egy kicsit újdonságnak számít romániai viszonylatban, bár nemzetközileg az urológia elismert ágát képezi, és a húgyúti rendszer működésével, az életminőséggel

foglalkozik. Tulajdonképpen egy határterületet jelent nőgyógyászat és urológia, ideggyógyászat és urológia, gyermekgyógyászat és urológia között.

Ami az ideggyógyászat és urológia kapcsolatát illeti, megvizsgáljuk például egy Parkinson-kóros betegnél, akinek prosztatabántalma van, hogy műthető-e. Beszélünk az öregedő hólyagról, amely fölött velünk együtt telik el az idő, és bizonyos tünetek jelentkeznek, amit okozhat csak az öregedés, de rátevéődhet a hiperplázia, azaz a méhnyálkahártya-burjánzás, a cukorbetegség, ami az amúgy is rossz állapotot tovább rontja. Egy érdekes határterületről van szó, amely jól le tudja képezni az urológiai vizsgálatokkal a működést. Mert a betegség hátterében nincsen mindig egy szervi elváltozás, de például a beidegzésben lehet olyan probléma, amely tüneteket okoz.

– Kik a tanácskozás vendégei?

– Prof. dr. Jens Rassweiler Németországból, aki az egyik legelis-

Fotó: Bodolai Gyöngyi

mertebb szakember a laparoszkópos és a robotikus sebészetben. Első előadóként bemutatta a négydimenziós robotsebészetet, amelyben a műtéten a sebésznek már szinte nem is szükséges részt vennie (ahogy vannak már automata autók, amelyek vezetőjük nélkül parkolnak), láthattuk előadásának bevezetőjében. A jövőt – elmondása szerint húsz év múlva – a robotsebészet jelenti, amelynek során az

orvos csak asszisztál, nézi a műtétet. A régiókban Kolozsváron, Brassóban, Bukarestben és Nagyváradon már van sebészeti robot, nálunk még nincsen, de reménykedünk abban, hogy lesz. Ez nagyon kényelmes, hiszen a sebésznek nem kell órákig lábán állnia, egy konzolnál ül, és nyomogatja a gombokat. A nagy segítséget pedig az képezi, hogy a robotot 360 fokban meg lehet forgatni.

A vásárhelyi klinikán egy 3D-s laparoszkópunk van, amellyel különböző műtéteket, prosztatata- és hólyageltávolítást végzünk. A konferencián arra fektetjük a hangsúlyt, hogy milyen következményei vannak az életműködés szempontjából a nagy onkológiai műtéteknél. Hogyan tudjuk a betegeknek biztosítani a vizelettartás, a szexuális funkció területén, hogy az operáció után is emberhez méltó életet éljenek.

A konferencián részt vesz dr. Ceban Emil rektor és Ion Dumbrăveanu docens Chișinăuból, az urológus és nőgyógyász végzettségű doc. dr. Majoros Attila, aki az egyik legelismertebb funkcionális urológus és urodinamiás szakember Közép-Európában, doc. dr. Romics Miklós Budapestről, aki ugyancsak vizelettartási és -ürítési (urodinamia) problémákkal foglalkozik. A határon túlról érkező vendégeken kívül jelen vannak az ország összes nagy urológiai központjának vezető professzorai.

A tanácskozást megelőzően volt egy urodinamiás egyetemi továbbképző kurzusunk, amelyre minden egyetemi központból eljöttek.

Színés Világ

XIX. évf. 37. (827.) szám, 2022. szeptember 16., péntek

Lengyel jóvátételi követelések

Az üres képkeretek

Lengyelország a második világháború során elrabolt hét műtárgy visszaadását kéri Oroszországtól – jelentette be Piotr Glinski lengyel kormányfőhelyettes, kulturális és örökségvédelmi miniszter szerdán Varsóban.

A kormányfőhelyettes *Az üres képkeretek* elnevezésű, a háború során a lengyel gyűjteményekből a németek és a szovjetek által elvitt műkincsekre emlékeztető kampány megnyitóján számolt be a Moszkvával szemben emelt újabb visszaszolgáltatási követelményekről.

A varsói Wilanów kastélymúzeumban rendezett sajtóértekezleten Glinski elmondta: a világháború idején a megszállt Lengyelországból az akkori Szovjetunióba több százezer műtárgyat vihettek el. Az orosz múzeumi gyűjtemények és levéltárak elérhetetlensége miatt viszont nehezen meghatározható, hány lengyel műkincs található ma Oroszország területén – tette hozzá.

Megerősítette: Lengyelország eddig diplomáciai úton több mint tízezer műtárgyra vo-

kormányfőhelyettes elmondta: Lengyelország szenvedte a második világháború során a legnagyobb károkat az összes érintett ország közül, mégpedig a kultúra és a szépművészet terén is. „Sok lengyel múzeumban mindmáig üres keretek találhatók, amelyek a háborús veszteségeinket jelképezik” – tette hozzá. Bejelentette: a kampány során a veszteségekre emlékeztető táblákat helyeznek el tizenkét lengyelországi múzeumban.

A második világháború utáni becslések szerint a lengyel gyűjteményekből az állomány több mint fele, megközelítőleg 516 ezer műtárgy tűnt el, ezek egy része megsemmisült. Kizárólag a német támadás következtében elszenvedett lengyel károkról szóló, szeptember 1-jén bemutatott lengyel parlamenti bizottsági jelentésben 19,3 milliárd zloty (1,6 ezermilliárd forint) összegben jelelték meg a kulturális javak (múzeumok, műtárgyak, műemlékek) veszteségeit.

Lengyelország 2015 óta több mint ötszáz, a második világháborúban eltűnt műtárgyat nyert vissza. A Glinski irányította tárca által

natkozó húsz visszaszolgáltatási kérelmet továbbított Moszkvának, az orosz kormány viszont eddig egyet sem bírál el.

A hét műtárgyat, nagyrészt vallási tárgyú, régi olasz mesterek műhelyeiből származó festményeket, amelyeket most követelnek vissza, a moszkvai Állami Puskin Képzőművészeti Múzeumban azonosították – közölte Glinski. Aláhúzta: a nemzetközi joggal összhangban Oroszországnak kötelessége visszaszolgáltatni a háború során elrabolt műkincseket, ezek az ügyek nem évülnek el.

Glinski felidézte: Lengyelország 1939. szeptember 1-jei megtámadása után a németek az egyházi, a magán- és közgyűjtemények „megtervezett és szisztematikus fosztogatását hajtották végre”, az 1939. szeptember 17-ei szovjet megtámadást követően viszont úgynevezett trófeagyűjtők is bevonultak Lengyelországba. Ezek szovjet műértőkből álltak, „pontosabban szólva tolvajokból, akik műalkotások rablásával foglalkoztak” – jelentette ki a politikus.

Az üres képkeretek nevű kampányról a

összeállított, folyamatosan bővülő adatbázisban jelenleg mintegy 63 ezer keresett, a háború idején eltűnt műtárgy szerepel.

Varsó soha nem mondott le a német jóvátételről

Lengyelország a második világháborús károkról és veszteségeikért mindaddig nem kapott Németországtól jóvátételt, pedig soha nem mondott le róla – áll a szejm szerdán csaknem egyhangúlag megszavazott határozatban, amely politikai, történelmi, jogi és pénzügyi felelősségvállalásra szólítja fel Berlint.

A lengyel kormánykoalíciót vezető Jog és Igazságosság (PiS) párt által beterjesztett dokumentumot a PiS összes jelen lévő képviselője mellett az ellenzék túlnyomó többsége is megszavazta. Négy ellenzéki képviselő adott le ellenszavazatot, 15-en tartózkodtak.

A dokumentumban a szejm felszólítja a német kormányt, hogy vállaljon „egyértelmű politikai, történelmi, jogi és pénzügyi felelősséget” a Harmadik Birodalom által kirobbantott második világháború összes, a Második

Lengyel Köztársaságot és annak állampolgárait érintő következményéért.

„A német támadás és megszállás, a rendszintű népiirtás rendkívüli sérelmeket és szenvedést, anyagi és nem anyagi károkat okozott” – írják. Hangsúlyozzák, hogy Lengyelország „soha nem kapott kárterítést a német állam által okozott személyi és anyagi veszteségeikért, miként jóvátételt sem a lengyel állampolgároknak okozott óriási mértékű sérelmekért”.

A határozat leszögezi, hogy a törvényes lengyel állam soha nem mondott le jóvátételi követeléséről Németországgal szemben. A képviselők erkölcsileg és jogilag alaptalanak nevezik azt az állítást, miszerint a lengyel követeléseket törvényesen visszavonták, vagy hogy azok elévültek volna.

A képviselők leszögezik továbbá: Lengyelország mindaddig nem kapott megfelelő jóvátételt a második világháború során a Szovjetunió agressziója nyomán elszenvedett anyagi és nem anyagi károkról sem. Hozzáteszik: a szovjet támadás okozta károk mértékét még meg kell határozni, aminek alapján majd megteszik a megfelelő lépéseket az Oroszországi Föderációval szemben.

A határozat elfogadása azzal függ össze, hogy az illetékes lengyel parlamenti bizottság szeptember elején bemutatta a háború alatt el-

szenvedett, több mint 527,8 ezermilliárd forintnak megfelelő lengyel veszteségekről szóló jelentését. Jaroslaw Kaczynski, a PiS elnöke ez alkalomból bejelentette: Lengyelország háborús jóvátételt fog követelni Németországtól.

Radoslaw Fogiel, a PiS szóvivője a szerdai parlamenti vita során közölte: a szejm határozata támogatást jelent a lengyel követelések érvényesítéséhez. A varsói kormány több tagja az utóbbi napokban közölte, hogy a parlamenti jelentésen alapuló diplomáciai jegyzéket néhány héten belül elkészítik, és továbbítják Berlinbe.

A német kormány szeptember elején úgy reagált a lengyel jelentésre, hogy az ügyet lezárnak tekintik, mivel Lengyelország 1953-ban lemondott a háborús jóvátételről.

Az egykori Német Demokratikus Köztársaság és a volt Szovjetunió közötti 1953-as megállapodás nyomán az akkori kommunista Lengyel Népköztársaság kormánya egy nyilatkozatban lemondott a szovjet blokknak járó német jóvátétel neki ítélt részéről. Varsó szerint a szovjet nyomásra tett nyilatkozat – amely a Trybuna Ludu kommunista napilapban 1953. augusztusában jelent meg egy jegyzék formájában – nem kötelező erejű nemzetközi jogforrás. *(hírösszefoglaló)*

A természet kalendárium (DXXX.)

Kiss Székely Zoltán

*Egy levél halni, hullni készül,
Segítségért tekintve szét,
De nincs segítség, s elszuttogja
Szomorú végrendeletét.*

*Szegény falevél halottsárga,
Remeg, mikor a mélybe lát,
Emeljétek följebb a földet,
Hogy meg ne üsse nagyon magát.*

Az őszi melankóliája. Amikor óhatatlanul csak szemlélői vagyunk az elmúlásnak. Amikor nem tehetünk mást a bizonyos bekövetkező hullás ellen, csupán megkönnyíteni reméljük a távozást. **Egy levél halni készül. Falu Tamás** soraival indulok nyár végi, kora őszi idéző sémára. Ha kedved tartja, barangoljunk együtt, kedves Olvasóm!

Szeptember 16. **az ózon világnapja.** Az ózon három oxigénatomból álló O₃ molekula. A Föld légkörében ultraibolya sugárzás hatására keletkezik. Az ózonréteg a sztratoszférában a Föld felszínétől számítva nagyjából 15-40 km-es magasságban van. Elnyeli a Napból érkező ultraibolya sugarakat. „Ozonlyuk” akkor jelenik meg, amikor az ózonnemesség egy bizonyos szint alá süllyed. 1987-ben 46 ország írta alá a sztratoszféra ózonrétegének védelmét szolgáló **montreali jegyzőkönyvet**, amelyhez a Föld valamennyi, jogilag elismert országa csatlakozott. Az egyezmény értelmében a csatlakozó országok vállalták, hogy megszüntetik a magas légköri ózont lebontó klórozott vegyületek gyártását, kereskedelmét és használatát. A világméretű intézkedéseknek köszönhetően becslések szerint mintegy 20 millió bőrrákos megbetegedést és 130 millió szürkehályog esetet sikerült megelőzni. A jegyzőkönyv előírásainak következetes végrehajtása esetén előreláthatólag 2060-ra visszaáll a magaslégtéri ózonréteg megfelelő szintje.

Hanem betartja-e minden ország a vállalást? Merthogy évről évre nagyobb faktor-számú naptej kell óvni bőrünket a káros UV sugárzással szemben...

Vajon mit szólna mindehhez **Szent-Györgyi Albert**, aki éppen 129 évvel ezelőtt, 1893. szeptember 16-án született? Talán ezt:

A természet tiszta rendszer, abban csak tiszta válaszok vannak.

Es kiegészítené:

A természet hatalmas, az ember parányi. Ezért aztán az ember léte attól függ, milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel, mennyire érti meg, és hogyan használja fel erőit saját hasznára.

A ma nap nap utáni történéseinek – világszerte újra (és fokozottan) rettegni a földgázhiány miatti hidegtől, a nem learatott búza miatti éhínségtől, a csitulni nem akaró koronavírus-pandémiától – mezsgyéje mentén visszhangosul a tudós szava fél évszázad távolából:

Az ember történelme során először képes valóban élvezni az életet, először nem kell rettegni a hidegtől, éhségtől és betegségektől. Most először tudja kielégíteni összes alapvető igényét. De történelme folyamán ugyancsak most először képes arra is, hogy egyetlen csapással elpusztítsa önmagát, vagy arra, hogy a szennyződéssel és a túlnépességgel lakhatatlanná tegye ezt a szűkülő, kedves földet.

Arra is van intő szava, ami ma a szomszédunkban, de nem csak ott, történik:

A békéhez nem bombák kellene, hanem jóakarát és emberi együttérzés.

Szent-Györgyi 1937-ben az orvosi-életteni Nobel-díjat a **biológiai égés folyamatával**

kapcsolatos felfedezései (...) elismeréseképpen kapta. Budapesten utca viselte nevét, amelyet 1953-ban neveztek át Gerely utcára (ma is ezt a nevet viseli). A budapesti pártbizottság agitációs és propagandaosztálya 1953. március 26-án kelt javaslatában az átnevezés indoklásaként ez szerepelt: *Nyugatra távozott kozmopolita tudós.* Ma számos magyar városban van, de Budapesten azóta sincs róla utca elnevezve... (Kevesen tudják, hogy édesapja, **Szent-Györgyi Miklós** Marosvásárhelyen született 1864-ben.)

Szeptember az iskolakezdés ideje. A „koz-mopolita” tudós intelme időszerűbb, mint valaha:

Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömeit, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja a munkát, amit szeretni fog.

Mert (...) olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája.

Ezt is fél évszázada írta. Mennyire igaza volt! Abban is, amit az oktatásügyről mondott.

Az egész oktatásügyet az egész világon mindenütt, amerre csak jártam, egy nagy tévedés hatja át, egy óriási tévedés. Azt hiszik, hogy a könyv arra való, hogy az ember a tartalmát belepréssze a fejébe. Nézetem szerint a fej gondolkodásra való. A könyv pedig arra, hogy ne kelljen mindent fejben tartani.

Könyv a kalendárium is. Olyannyira sajátja volt a hagyományos kisnemesi (és kispolgári) életnek, hogy megvásárlásának szertartása, használata, az olvasottak gyakori felemlégetése mintegy életformává vált. Ez a XVIII. században jelentős művelődési fejlődés volt. De a XIX. században már sokan megrekedtek ezen a szinten. 1809-ben a **Hazai és külföldi tudósítások** cikkírója ingerülten állapította meg:

Nevezetes tünemény a magyar literatúrában, hogy szörnyű nagy számú kalendáriumok jelennek meg és szerencsésen el is kelnek... De éppen ezen tapasztalás méltán azon kérdésre adhat alkalmazhatóságot: hogyan lehet, hogy az a nemzet mely Magyarországon és Erdélyben öt millióra számlálhatja magát, mégis mindenestől... fontos könyvekből... alig veszen 500-at.

Újfalvy Sándor erdélyi reformkori politikus, emlékirataiban valós képet festve a XIX. századi hagyományos kisnemesi életformáról, leírja, hogy atyja birtokos nemes és megyei tiszt volt, de házában a kalendáriumon kívül más könyv nem volt. **Gvadányi József A falusi nótáriusnak elmékedései, betegsége, halála és testámentoma** elbeszélő költeményében a főhős, a falusi nótárius így végrendelezik:

Hagyom a falusi nótáriusoknak...

Régtől fogva gyűjtött Bibliothécámat...

Kalendáriumok ezen szép könyvtárom

Szépen összekötve vagyon ötvenhárom.

Ennyi esztendőig viseltem tisztességem.

A **Tudományos Gyűjteményben** 1821-ből olvashatjuk a kisnemeshez címzett szemrehányó sorokat:

Nem érdemli meg a magyar föld birtokát az, aki soha magyar könyvet venni nem szokott, kinél egyedül kalendáriumok állongálnak a dohányos asztalon, ellenben tele a fogas cifra ostorokkal, réz, ezüst fokosokkal.

Petőfi Sándor ezt írta az 1840-es években: *Mint számár a gazt, zabálja a kalendáriumot.*

És ma? Meggyőződésem, hogy ma is szükség van kalendáriumokra. Aki ma kalendáriumkiadásra adja fejét, igényt elégít ki,

...levél halni, hullni készül

miközben olvasóit hasznos tudással táplálja. Ugyanakkor jó lenne, ha nem foglalkozna horoszkóppal, csillagjósással s más hasonló okkult „tudománnyal”.

Az olvasója pedig, aki szívesen, s bizony hagyományból forgatja a jelenkor kalendáriumait, okulhat majd mindegyikből. Am a megismerés vágyából fakadó gondolkodás mellett jó, ha megjelenik az átélés vágya. Így lesz teljes a világ. Amint azt Szent-Györgyi – lám megint ő – megfogalmazta:

Az én nézetem szerint az agy gondolkodásra való, és nemcsak gondolkodni kell, hanem élvezni, látni a szellemi élet nagyszerűségét, az örömeit is. A tudományokat át kell élni. Én a kísérleteimmel élek. Shakespeare-t sem megtanulni, hanem átélni kell! Arany Jánost is át kell élni. A zenét sem megtanulni, hanem megélni kell. Mindent meg kell élni, teljesen fel kell olvasni benne.

Jevgenyij Vinokurov erről az igényről (is) beszél a **Rab Zsuzsa** által gyönyörűre magyarázott **A végtelenség szomja** című versében:

*...fenséges vagy, magányos, szabad,
és mélyükre szívják a messzeségek.*

*Magadban érzed lüktetésüket
s beleoldódsz lassan az egészbe...*

De ezt a feloldódást csak szülőföldjén, ezen az életet szülő bolygón tudja megélni az ember.

Ahogy a 125 évvel ezelőtt, 1897. szeptember 19-én Farkaslakán világra jött **Tamási Áron** megtalált hitét, miszerint *„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne”*. **Sütő András** továbbálmodta az **Engedjétek hozzám jönni a szavakat** című művében:

Azért vagyunk a világon, hogy a szavainknak valahol helyet teremtsünk benne.

Ez az óhaj ma talán aktuálisabb, mint keletkezésének idején. Mint ahogy nem vesztett aktualitásából a tudós II. világháború után versben megfogalmazott krédója:

Uram!

*E drága bolygót adad nekünk lakóhelyül,
Rejtett, titkos kincsekkel tele,
Képessé tettél művedet megérteni.*

*(...) Uram! Legyünk társak az alkotásban
Dolgozzunk tovább műved nyomán,
Hogy bolygónk a bőség, a boldogság
És az összhang erős otthona legyen.*

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2022-ben, tanévkezdéskor

Beleoldódsz lassan az egészbe

Épített örökségünk

Az erdélyi püspökség értékei

Az erdélyi püspökséget I. Szent István király alapította 1009 táján, központja a gyulafehérvári várban volt. A csak ásátásokból ismert, 11. századi úgynevezett I. székesegyház háromhajós, egyetlen félköríves apszisú bazilika volt, alapfalainak vonalát ma csak a mellékhajók padozatán jelzi eltérő színezésű vonal. A történelem lapjaiból ismeretes, hogy ezt az épületet a 12–13. század fordulóján váltotta fel a mai, ugyancsak bazilikális elrendezésű, de jóval nagyobb székesegyház háromhajós, két toronnyal díszített együttese, melynek eredetileg rövidebb szentélyét két mellékapzsiz fogta közre. A két középkori torony közé fogott, boltozatos nyugati előcsarnok barokk oromzatát a magyar szentek alakjai díszítik.

Nagy-Bodó Tibor

Az elmúlt kétezer év és a három vár

Szakemberek véleménye szerint az elmúlt kétezer évben ez a harmadik vár ezen a helyen. Az első a római castrum, a második a Gyula által épített „fehérvár”, amelynek építésénél a castrum alapjait és köveit használták fel, és az idők igényeinek megfelelően alakították a középkorban.

A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból megtudjuk, hogy az utolsó nagyobb átalakításokat a váron Bethlen Gábor végeztette, megépítve 1615 és 1627 között a most is látható délkeleti és délnyugati bástyákat.

A várépítést a törökökkel folytatott állandó harc és az elfoglalt területek könnyebb ellenőrzése tette szükségessé.

Az alapkövet 1715. november 4-én rakták le katonai, civil és egyházi hatalmasságok jelenlétében. A vár építésén mintegy 20 ezer ember dolgozott. Óriási próbatétel volt az Ompoly folyóból kivezetett malomárok medrének rendezése.

A várépítéssel egy időben a város nevét is megváltoztatták, Károlyfehérvárra.

A várat Bem vezetésével sem tudták bevenni

A várat eredetileg nagyobbra tervezték. Egy részének át kellett volna nyúlnia a városi temető fölötti dombra, mivel innen volt a legsebezhetőbb. A munkálatokat 1738-ban fejezték be.

A sors iróniája, hogy ostromló török csapat soha nem járt a falai alatt.

Egyetlen komolyabb támadást intéztek a vár ellen 1849-ben, a magyar szabadságharc idején, és az egyetlen vár volt Erdélyben, amit a magyar szabadságharcosok Bem tábornok vezetésével sem tudtak bevenni.

Az első világháborút követően elvesztette stratégiai fontosságát.

1920–1922 között a román hatóságok engedélyével lebontották a falakat a negyedik kapu és a Szent Mihály-bástya között. A sánccokat betömték, a téglákat pedig felhasználták az ortodox koronázási templom építésére.

Az egész várrendszer károkat szenvedett, javításokat nem végeztek rajta, egy része szemétdombbá vált. Az 1999-től beindult helyreállítási program keretében azonban a vár különböző részeit, a harmadik és az első kaput renoválják.

Habsburg-címer és Atlasz-szobrok

A ma látható várnak két bejárata van. A déli oldalon az alsó Károly-kapun az út a felső Károly-kapuhoz vezet, melyen III. Ká-

roly lovas szobra és Ausztria címere látható.

Egyenes út vezet a vár északi részén lévő barokk stílusú, nagy nyílású kapuhoz, melynek homlokzatán a Habsburg-címer, két oldalán pedig egy-egy Atlasz-szobor van.

A törökök 1658 szeptemberében vették először ostrom alá Gyulafehérvárt.

„...három-négy óráig tartó harc után – írja Evlija Cselebi török történetíró – hágsóval a felső várba is felmentek s miután a város kapuit kinyitották, a rablásra és pusztításra

felkészülődött tatárok a várba mentek s az alsó és felső város minden zegzugában felprédálták s hasonlíthatatlan tárgyakat összeszedve, zsákmányt szereztek...”

A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból kiderül, hogy Evlija Cselebi két ízben is járt Gyulafehérváron.

Először Kemény János hadait üldözte. Akkor így írt a városról:

„...vára a Maros folyó partján egy nagy síkságon fekszik, négyyszög alakú erős vár. Őt téglalapú bástyája van... két kapuja közül egyik keletre, a másik nyugatra néz... A vár keleti oldalán levő fal mellett, síkságra tekintve állt a királyoknak ritkaság palotája, melynek összes falait és kapuit különféle színű festmények, valamennyi oszlopát pedig zöldkő, gránit és márvány díszítette. Valamennyi ablaka bronzkeretű s kristály- és muránói tükörüveggel volt üvegezve; padozata indiai mozaik munka gyanánt finom márvánnyal kirakott kövekkel volt fedve. Különböző alsó és felső helyiségekben szökőkutak,

vízartó medencék és csurgók vannak. A vár minden részét elfoglaló tatár sereget lehetetlen volt megfékezni s először a templomok harangjait szedték le és más kincseket is találván... megszámlálhatatlan zsákmányt foglaltak el, azután pedig ezt a szép várost felgyújtották s ez a kívánatos, művelt város elharmvadt s benne egyetlen épület sem maradt meg...”

A királyok számára készült „szemtelen” palota

Evlija Cselebi másodjára 1666-ban érkezett ide. Erről így ír:

„... Jelenleg Apafi Mihály vára s templomai, bazarja, fogadói és palotái egész a Maros folyó partjára annyira kiépültek, hogy az le nem írható. Különösen a királyok számára készült szemtelen palota oly díszes, hogy hozzá hasonló csak a cseh királyok palotája Csehországban...”

A török ostromok során a vár és a város súlyos károkat szenvedett. A helyreállításakor a vár környéki házakat teljesen lerombolták, a kormányhivatalokat pedig Nagyenyedre költöztették át.

1715. november 4-én, az uralkodó, III. Károly király névnapján gróf Steinville katonai főparancsnok nagy pompával tette le az új, Vauban-rendszerű, csillag alakú erődítmény alapkövét. Ez 1738-ban készült el.

A székesegyházat többször is kirabolták

A kapu jobb oldalán emelkedik Erdély leg hatalmasabb román kori építészeti emléke, a püspöki székesegyház, amely alatt egy kisebb méretű, 11. századi bazilika maradványait tárták fel.

Kiss Gábornak az Erdélyi várak, várkastélyok című munkájából is kiderül, hogy a ma látható székesegyház a 12–13. században épült. A tatárjáráskor leégett, boltozata és szentélye összeomlott. 1277-ben pedig a szászok gyújtották fel.

A helyreállított székesegyházat a törökök is kirabolták.

A székesegyház 1565-től a protestánsoké lett, és rövid megszakítással (1594–1603) 1715-ig a református vallásukat szolgálta. 1716-tól ismét az erdélyi római katolikus püspököké, jelenleg pedig a gyulafehérvári érsek székesegyháza. A két középkori torony

közé fogott, boltozatos nyugati előcsarnok barokk oromzatát a magyar szentek alakjai díszítik (1728). Alatta nyílik a kora gótikus szerkezetű és díszítésű nyugati kapu.

A székesegyház főszentélye több szakaszban épült

A Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség honlapján olvasható, hogy a 13. század elején a ma meglévő szentélynégyzetet egy félköríves apszis zárta, amelyet a század végén leromboltak, kora gótikus stílusban kitoldottak, és egy lóhereíves oltárkredencsel díszítettek. Oldalfalaiban két késő román kori Szent Mihály-dombormű található. Főoltárának felépítményét Batthyány Ignác püspök megrendelésére Hoffmayer Simon készítette (1783–1784).

A falak mentén állnak a Klobusiczky Ferenc püspök megrendelésére készített barokk kanonoki stallumok (1744). Jobbra, délre nyílik a barokk stílusú „új” sekrestye (1728 körül) díszes barokk portálja. A kereszthajó északi szárát bővítő mellékapzsiz lóhereíves vakárkádjai között 1510 után keletkezett reneszánsz falképek töredékei fedezhetők fel.

Az északi mellékhajó pillérenek lábazatait és fejezeteit díszítő fantáziaalakok szinte kivonatát képezik a II. székesegyházat építő késő román kori műhely faragványainak.

Martinuzzi György, Bethlen Gábor és I. Rákóczi György sírját kirabolták

A templom főbejáratának jobb oldalán láthatók Hunyadi János kormányzó, Hunyadi László, a bal oldalán pedig Izabella királyné és János Zsigmond fejedelem szarkofágjai. Itt volt eltemetve Martinuzzi György, Bethlen Gábor és I. Rákóczi György, kiknek sírjait korábban kirabolták, és csontjaikat kiszórták belőlük.

A székesegyház mögött, a nyugati várfalhoz közel van a fejedelmek háza, mely eredetileg a püspökök palotája volt, itt lakott Izabella királyné is.

A nyugati várfalnál található a 17. században épült Apor-ház, mellette pedig Bethlen Miklós kancellár lakóháza és a Batthyaneum, a római katolikus püspöki könyvtár emeletes épülete.

A várat övező falak és a bástyák nagy része, továbbá az egykori vizesárok nyomai még láthatók.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnöknek, prof. dr. Sümegei Pál egyetemi tanárnak, továbbá a régi és a mai képekért Demján László műemlékvédő építésznek

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1015.

Feliks Edmundovics Dzerzsinszkij véleményét idézzük a fősorokban.

1	ÖNMAGÁT TÚL-BECSÜLŐ	HAMIS NŐI NÉV (JÚL. 27.)	ISMÉTELT TILTÁS	FENYEGÉ-TÉSSEL IGÉNYLŐ	RIGA LAKÓJA
A					R
2	LÁBBAL ILLETŐ	ARAD FOLYÓJA	ATLÉTIKA (RÖV.)	ARADI SPORTKLUB	
B					
FOHÁSZ		ÉGSZINKÉK			SPANYOL AUTÓJEL
MASZEK IPAROS		JEGYZETEL			HOZZA-TARTOZÓ
		NÉMET ÍRÓ (THEODOR)			
		OL. HEGEDŰ-KÉSZÍTŐ			
NAGY TESTŰ PAPAGÁJ			OROSZ RENDEZŐ		
			VER		
BIBLIAI HŐS (HÁRÁN FIA)		ALKOTÁS		A VOLGÁBA ÖMLIK	
		ÁLLÓVÍZ		BRAZIL RÉGIÓ	
LATIN CSONT AZONBAN		MAGYAR VÁROS			CIN
		ROVAR TESTRÉSZE			SVÁJCI VÁROS
		MAGYAR SZLOVÁK		MESEBELI TÖRPE	
		IZOMBAN REJLIK		POST SCRIPTUM (RÖV.)	
ELÓTAG (ÚJ)		FONTOS GAZDASÁGI ÁG			TESLA (RÖV.)
		TROMF			BOLGÁR HEGYSÉG
ABBA AZ IRÁNYBA			TESTEDZÉS		
			A TEMPLOM ... (SZEGÉNY)		
SZIKLA-DARAB		AZONBAN ELLENBEN		KERTI MUNKAESZKÖZ	
RÓMAI 51		ÁSVÁNYI FÜSZER		LATIN CSONT	HATVAN PERC
		HALKAN MONDÓ		ÁLLAMI ILLETÉK	
		TASZÍT		ESETLEG	
MICSODA? (OROSZ)		REG ÉS ... (ARANY J.)			FRANCIA ARANY
		LÉTEZIK			ZOKOG
		CSERMELY LITER (RÖV.)		GABONA-FÉLE	
				NAPÓLEON JELE	
HORDÓ-MÉRTÉK	E				L.N.J.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

Szeptemberi Évfordulók (3.)

1	2	3	Á	4	5	6	7	8	9
10				11					R
12	13	14	15	16		17	18		19
20					21				22
23								25	
26			27	28				29	
30		31		32		33		34	
									R
N	35	36		37		38		39	40
41									41
42	43			44		45		46	
47									47
48				49		50		51	
									52
L		H		53		C		54	
									T
									H

VÍZSZINTES: 1. Székely író, 125 éve született (Áron). 6. Zsidó származású író, 125 éve született (Károly). 10. Becézett Mária. 11. Kolozs megyei város lakója. 12. Habsburg főherceg, helytartó, MTA-tag, augusztusban 150 éve született (Ágost). 17. Becézett nagyapa. 19. Tisztelt címzett (röv.). 20. Ennyit akar a szarka. 21. Nagy testű papagáj. 22. A marha teste! 23. Mikszáth felesége. 24. ... Eastwood, amerikai színész. 25. Huzal. 26. Te és én. 27. Közdelem, viadal. 29. Idegen Irén. 30. Magyar bank (röv.). 32. Helyező, tevő. 34. Talpakon csúszó jármű. 35. Errefele! 37. Cölöp hegyes vassal. 39. Általános vám- és kereskedelmi egyezmény (röv.). 42. Forradalmár (Jean-Paul). 45. Iskola (rég). 47. ... ipso. 48. Ama párja. 49. Eblak. 51. Életút. 52. Kárt okoz. 53. Építész, műegyetemi tanár, 100 éve halt meg (Samu). 54. Főorvos, szakíró, 150 éve született (Ernő).

FÜGGŐLEGES: 1. Néma tréfa. 2. Air India (röv.). 3. Új-zélandi őslakó. 4. Futóverseny indítása. 5. Görög betű. 6. A foszfor és a rádium vegyjele. 7. Játékonykodik. 8. Töltényhüvely. 9. Gyógyszervegyész, gyárindító, 150 éve született (Gedeon). 13. Ikrakő. 14. Középen iskoló! 15. ... 'Antimo, város Nápoly közelében. 16. Latin és. 18. Láta az esetet. 20. Gyógypedagógus (süketnémák), pap, 250 éve született (Antal). 21. Formál. 22. Idegen küzdőtér. 24. Áramlást szabályozó eszköz. 25. Sokba kerül. 28. Parancsoló személy. 29. Lekvár. 31. Péksütemény. 33. Róma lakója. 34. Bolt (angol). 36. A rádium vegyjele. 38. Országgyűlés helye (1707). 40. Harmadvágás. 41. Anatómus, 150 éve született (Zsigmond). 42. Nyelvész, egyetemi tanár, 150 éve született (János). 43. Amely tárgy. 44. Csúcsérték (angol). 46. Német, svéd és uruguayi autójel. 50. Alá. 52. Vermet készít. L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket szeptember 29-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvényt azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva George Orwell angol író egyik regényének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Akadályoz – Függőlámpa. 7. Kutrica – Svéd és osztrák gépkocsijelzés. 8. Erjesztett takarmány – Lant. 9. A nitrogén és a neon vegyjele – Zavart rab! 11. Mely személyt – Kabát része! 12. Hegyecske, halom – Vízilabda. 14. Skálahang – Csendben vet! 15. Óvadék, letét – Diétázik, böjtöl. 18. Menekülési mód – Szláv eredetű férfinév. 19. Észak-szibériai nép – Keleti rizses egytálétel. 22. Orvosi csont – Arrafele! 23. Magyar író volt (Ferenc) – Redőny. 25. Spion – Luxemburgi, máltai és olasz autójelzés. 27. Figyel, szemlél – A végén elad! 28. Billeg, dülöngél – Alól. 30. Kicsinyítő képző – Nyomás mértékegységének jelölése. 31. Katafalk – Görögkeleti egyház.

FÜGGŐLEGES: 1. Elzáró szerkezet – Probléma, aggodalom. 2. Alattomos, gonosz – Szöglet. 3. Páratlan lila! – Kettős betű. 4. Sima, kiemelkedés nélküli – Rész, népiesen. 5. Vízözön – Zöld színű ásvány. 6. Zsákmányol – Számsorsolásos nyereményjáték. 10. Tömb – Elektronikus levél. 13. Mákony – Víz alá merülő személy. 16. Angliai város – Tagad, ellentmond. 17. Rúzs – Római napisten. 20. Tudomása van róla – Küzdőtér. 21. Szénaboglya – Kézzel írott könyv. 24. Takarmánynövény – Házbérlet. 26. A molibdén és a vanádium vegyjele – Kézzel jelez. 29. Kettőzve, vásárhelyi rádióadó – Állóvíz.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15		A		16	
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15				16	
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

A Szeptemberi Évfordulók (1.) című pályázat nyertesei:
 Kiss Viktor, Marosvásárhely, 1848. út
 Személy Béla, Marosvásárhely, A. Iancu u.
 A pályázati rejtvény megfejtése:
 FEUERBACH; GEORCH; GALAMBOS; CZIRÁKY;
 BRÜLL; GRUNDTVIG; UDVARY
 Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a szeptember 9-i számból:
 Ikrek: Kard és kasza
 Skandi: Könnyebb barátságot kötni, mint fenntartani.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
 Győzelem tér
 18. szám,
 www.bookyard.ro

Új évad a marosvásárhelyi Ariel színházban

Csizmás kandúr és rendhagyó János vitéz

A marosvásárhelyi rendszeres bábszínház-látogatók – gyermekek és felnőttek egyaránt – bizonyára már nagyon várják, hogy újra betódulhassanak az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház kapuján. Székely Katalinnal, az intézmény magyar társulatának művészeti vezetőjével az új évad apropóján beszélgettünk.

Nagy Székely Ildikó

– *Meglátásod szerint melyek lesznek a közeljövő kihívásai?*
– Nehéz időszakon vagyunk túl, én mégis a pozitívumait szeretném kiemelni. Mivel az óvodás- és iskololáscsoportoknak szóló délelőtti előadások helyett délutáni előadásokat szerveztünk, amelyekre elsősorban családok jöttek, bővítenünk kellett a kínálatot is. Sikertörténet egy nagyon színes, 10-12 előadásból álló, színvonalas repertoárt összeállítani az elmúlt év során. A legnagyobb kihívásnak azt tartom, hogy ezeket az előadásokat mind műsoron tudjuk tartani, sőt újabbakkal is bővíteni tudjuk.

– *Mikor indul az évad, és mire számíthat a közönség az ősszel?*
– Az évadot elindítottuk, és nagyban zajlanak már a próbák. Szeptember 25-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lépünk újra közönség elé a *Vándor Miska* című bábjáték felújított változatával, amelyben először lép színpadra társulatunk új tagja, Nagy Tímea. Az előadás rendezője Bonczidai Dezső. Szeptember utolsó hetében újra műsorra kerül a közkezdelt *Évszakok* című csecsemőelőadásunk Barabás Olga rendezésében. Az október 6–16. között műsorra tűzött előadásaink a Székelyföld Napok keretén belül zajlanak, ekkor a *Vándor Miska*, a *Fogadó* a kíváncsi hörcsöghöz és a *Gabi és a repülő nagypapa* is látható lesz. Mindezek mellett az elmúlt évad gazdag repertoárjából továbbra is műsoron marad a *Kezrekerdő közepében*, a *brémai muzsikások*, a *varázstükör* és a *Hoppláda* című mesejáték, illetve a *János vitéz* és a *Lúdas Matyi* is. A 7–12. osztályos korosztályt a *Viszlek magammal* című interaktív színházi nevelési előadásra várjuk.

– *Készül-e idén új előadás?*
– Október végén új bemutatóval várjuk a közönséget, ismét nálunk rendez a pécsi Bóbita Bábszínház

igazgató-rendezője, Sramó Gábor. Ezúttal a *Csizmás kandúr* című mesére esett a választásunk, azt állítja színpadra a tőle már megszokott igényességgel és játékosággal. Petőfi születésének 200. évfordulójára készülve Barabás Olga rendhagyó *János Vitéz*-előadást állít színpadra, a bemutatót január elejére tervezzük. A roma mesék és legendák alapján született *Zurinka* című előadásunk próbái novemberben folytatódnak Gavril Cadariu rendezésében. A tervező Eugenia Tărășescu-Jianu, az előadás szövegekét Alina Nelega írta, és Zsehránszky István fordította magyarra. A következő naptári évre, az évad

végéig sok szép tervünk van még, de ezek megvalósítása nagyban függ jövőbeli pályázási lehetőségeinktől, valamint a következő évre a fenntartó által számunkra kiutalt költségvetéstől.

– *Vendégelőadások körvonalazódtak-e már?*

– Egyelőre még nem.

Turnékból sem lesz hiány

– *Kaptatok-e már meghívást megyén, illetve határon túli fellépésekre?*

– Több meghívás is érkezett, egyrészt a Székelyföldről, hiszen Hargita és Kovászna megye gyermekközönsége visszavár bennünket, másrészt Magyarországról,

ahol 2023-ban megrendezésre kerül a térségek és műfajok párbeszédének szánt Színházi Olimpia. Így a tervek szerint tavasszal több helyszínen is játszunk a *Gabi és a repülő nagypapa* című nagy sikerű előadásunkat. Szintén ezzel az előadással szerepelünk két hazai fesztiválon: októberben a kolozsvári Puck Nemzetközi Báb- és Marionettszínházak Fesztiválján, novemberben pedig a csikszereadi Lurkó Fesztiválon. Ezenkívül Pécsről, az Escargo Hajója Színházi és Nevelési Szövetkezet részéről is érkezett egy tavaszi meghívás, ott a *Viszlek magammal* című ifjúsági előadásunkat játszunk majd.

– *Mit tudhatunk a bérletrendszeréről: megmarad-e a családi bérlet, illetve meghirdetitek-e a tanintézményeknek szóló bérletet?*

– A bérletrendszer abban az értelemben marad meg, hogy bérletáron kínáljuk a jegyet a hozzánk szervezeten érkező iskolai és óvodai csoportoknak. Mivel bizonyos fokig megmaradt a korlátozások miatti bizonytalanság, arra gondoltunk, hogy jobb, ha nem kell előre megvásárolni az évadonként három előadás megnézésére feljogosító bérletet, hanem külön-külön lehet a kiválasztott előadásokra bérletáron jegyet váltani. Az előadás-kínálatot folyamatosan bővítjük, illetve az új bemutatók mellett a meglévő és felújított darabokat is szeretnénk műsoron tartani. Bízunk benne, hogy mindenki kedvére tud majd váltogatni a meghirdetett 10-12 előadás-címűből. A szabadelőadásokon természetesen továbbra is ajánljuk mindenki figyelmébe a családi kedvezményeket.

Vándor Miska

Zene és színház a 30. Alter-Native-on

Hobo, Dolhai és A kis herceg

Nemcsak film-, hanem zenei és színházi élményekben is gazdagnak ígérkezik a 30. Alter-Native Nemzetközi Rövidfilmfesztivál. A szeptember 28-a és október 2-a között a marosvásárhelyi Kultúrpalotában zajló szemle szervezői idén is gondoskodtak arról, hogy jó zenével lepjék meg a közönséget.

A fesztivál első napján, szerdán 20.30 órától a temesvári The Tango

Orchestra lép a Kultúrpalota színpadára. A zenekar elsősorban Cári Tibor zeneszerző saját szerzeményű tangóit játssza e projekt keretében. Zongorán Cári Tibor, tangóharmonikán Ilko Gradev (Bulgária), hegedűn Carmen Păulescu, csellón Szabó J. Attila, míg nagybőgőn Ștefan Cașcaval kíséri. A zenekar meghívottjaként Dolhai Attila Jászai Mari-díjas magyar színész, musicalénekes, operetténekes, valamint a közismert és közkezdelt marosvásárhelyi énekesnő, Koszorus Krisztina énekel.

sárhelyi énekesnő, Koszorus Krisztina énekel.

Csütörtökön 20.45 órától a magyarországi Nigun zenekart láthatja-hallhatja a közönség. A Nigun – európai dzsessz-zenekarként egyedülállóan – a közép-kelet-európai zsidó zenét tartja eredőjének. Zenéjükben a spirituális erőt hordozó hagyomány és a modern dzsessz olvad egységgé. A Nigun mindig is átlépte a műfaji határokat, leginkább talán a klez-jazz jelző írja le, milyen irányban gondolkodnak, ám zenéjüket legalább ennyire jellemzi a kreativitás és a színpadon spontán születő pillanatok varázsa. A zenekar számos országban ven-

A Nigun zenekar

dégszerepelt már Európában, valamint fellépett a tengerentúlon, New Yorkban és Washingtonban.

Ugyancsak csütörtökön 18 órától a *Karpatenflecken* című felolvasó-színházi előadást nézheti meg a közönség a Kisteremben. A Patkó Éva rendezésében színpadra vitt Thomas Perle-darab a Kárpátok árnyékából származó három női generáció történetét boncolgatja ugyanarról a szülőföldről, de három országból: a nagymama még a Román Királyságban született, a lánya a Népköztársaságban, az unokája a Szocialista Köztársaságban. Cípszerűl, románul és magyarul rajzolják meg a német-magyar-román történelmi panorámát, amelyet az elmúlt századok erőszakos politikai zűrzavarai befolyásoltak a 18. századi német bevándorlástól a nemzetszocializmuson és Ceaușescu bukásán keresztül a nyugati, „jobb” életig.

Pénteken 19.45 órától *A kis herceg* című előadás lesz látható Ștefan

Ruxanda rendezésében. A műben három színész – Dora Notarescu, Vlad Gălățianu és Ștefan Ruxanda – élő zene kíséretével kalauzolja el a nézőket a kis herceg által meglátogatott összes bolygóra.

Vasárnap 20 órától a fesztivál régi barátja, évről évre visszatérő fellépője, Földes László Hobo tart koncertet a Kultúrpalotában. Vele tart Gál István (dobok, ütősök), György Attila (basszusgitár), Igali Csanád (billentyű, vokál) és Kiss Zoltán (gitárok, dobok).

A fesztivál partnerei: a Maros Megyei Tanács, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, a Liszt Intézet – Magyar Kulturális Központ, Bukarest. Főtámogatók: Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala, a Kulturális Minisztérium, az RMDSZ, a Román Nemzeti Filmintézet, a Communitas Alapítvány, a Bethlen Gábor Alap (Magyarország).

The Tango Orchestra

Megyejáró úton az RMDSZ

Az RMDSZ Maros megyei szervezete hétfőn útjára indította „félidős”, azaz két választás közötti körútját, amivel az a cél, hogy feltérképezzék az RMDSZ kerületi és helyi szervezeteiben felmerülő kérdéseket, amelyekre az elkövetkező időszakban megyei, országos vagy akár európai parlamenti szinten megoldásokat kell találni – közölte a megyei szervezet.

Első nap az RMDSZ segesvári kerületébe látogatott Csibi Attila Zoltán megyei ügyvezető elnök, valamint Kovács Mihály Levente, a megyei önkormányzat alelnöke, velük együtt Szász Izolda és Szabó Albert megyei tanácsosok.

„A segesvári kerületi szervezet, bár területi terjedelemlere a legnagyobb, a magyarság számarányában mégis a legkisebb. Fontos, hogy a szórványban is arra törekedjünk, hogy a magyarság nyelvében és kultúrájában megmaradjon azáltal, hogy a közösség számára fontos szimbólumokat megőrizzük, valamint az itthon maradás feltételeit megteremtjük” – emelték ki. Mindezek megvalósításáért a közösség kérésére tenni fognak, hogy a Zeyk Domokos hős tiszteletére állított héjjasfalvi emléktáblát megújítsák, de fontosnak tartják, hogy az Országos Befektetési Társasághoz (CNI) betérjesszett, a héjjasfalvi szennyvízcsatorna kiépítését, valamint a segesvári úszómedence megépítését célzó pályázatokat nyomon kövessék. „A 2024-es esztendő négy olyan kihívás elé állít bennünket, amelyben nem engedhetjük meg, hogy a magyarság széthúzzon, és ezáltal a helyi közösségek életminőségének a csorbitásának legyünk szemtanúi” – hangsúlyozták, köszönetet mondva Gáll Ernő kerületi elnöknek a hosszú éveken át végzett kintartó szervezeti munkájáért.

Küküllőszéplak községben erős és dolgos RMDSZ-testület tevékenykedik, Szakács Béla polgármesternek szívügye a község fejlődése. Itt a magasra ugrott energiaárak miatti kérdésekre kell választ találni, folytatni kell a beruházásokat, megoldani a községben a közszállítás miatti gondokat. Örvendesen elsőbbséget élvez itt a gyerekek anyanyelven történő oktatása.

Kedden a Küküllő alsó vidékén folytatódott a körút, Szabó Albert megyei tanácsos és a dicsőszentmártoni kerületi elnök is elkísérte a megyejáró karavánt Ádámosra, Vámosgálfalvára és Mikefalvára, ahol fontos a helyiek életminőségének javítása, mind az infrastrukturális beruházások, mind pedig közösségformáló tevékenységek révén. Ezekben a községekben folyik az aszfaltozás, megújulnak az iskolák

és a kultúrotthonok, orvosi központok létesülnek, rendeződnek a telekélési kérdések, valamint munkahelyteremtő ipari zónák kialakítása és a szennyvízcsatorna-rendszerek bővítése is a célok között szerepel.

A községi szervezetekkel és helyi vezetőkkel folytatott egyeztetések során kiemelték: a megyei tanácsosok és a megyei tanácsnál tevékenykedő szakszemélyzet kellő odafigyeléssel kell kövesse a megyében zajló munkálatok kivitelezését, továbbra is prioritás legyen az, hogy a magyar nyelvű osztályok ne szűnjenek meg kistelepüléseken, a megyei beruházások felgyorsítása érdekében a bürokratikus eljárásokat gördülékenyebbé kell tenni, hatékonyá kell tenni az országos törvényhozói és kormányzati döntések kommunikációs csatornáit, hogy a helyi vezetők gyors tájékoztatásban részesüljenek.

Szerdán a Maros-Mezőségre fordult a megyejárás „kocsirúdjá”. Mezőpanitban igény mutatkozik egy mezőségi fórum létrehozására, üdvözlendő lenne egy megyei szakemberekből álló csapat kialakítása, amely nyomon követné a megyei prioritáslistát, és a pályázatokkal kapcsolatosan folyamatosan útmutatást nyújtana a helyi önkormányzatoknak. Fontos, hogy az árnyékvadonok és értékkülönbségek ellenére is megvalósuljanak a község számára lényeges projektek – jegyezték fel a Bodó Előd Barna polgármesterrel és csapatával folytatott beszélgetés nyomán.

Mezőmadarason Kovács Ilona polgármester asszony minden pályázati lehetőséget kiaknázva próbálja községét a fejlődés útján vezetni: tervben van egy orvosi központ, szolgálati lakás, kulturális központ, sportterem létrehozása, prioritásként szerepel az utcák aszfaltozása, egy állategészségügyi központ létrehozása, valamint a közszállítás helyzetének rendezése.

Mezőbándon nem szűkülnek pályázatokban: utak aszfaltozása, iskola felújítása, orvosi központ létrehozása, a tömbházak szigetelése, a vízhálózat helyzetének rendezése szerepel napirenden – vázolta Horváth Árpád alpolgármester.

Nagysármáson is erős RMDSZ-szervezet fogja össze a szórványközösséget, Trombitás Jolán alpolgármester asszony és csapata a helyi magyar közösségért dolgozik. Megújult a helyi iskola, bölcsőde, kulturális és szabadidőközpont létesül, valamint prioritás a szennyvíztisztító állomás és az ingázást elősegítő összekötő utak létrehozása, de nagy az igény a minőségi anyanyelvű oktatásra, és fontos lenne az after-school program bevezetése. (GRL)

Elmaradt a bravúr, kikapott a Lipcse Madridban

A három magyar válogatott labdarúgóval felálló RB Lipcse 2-0-ra kikapott a címvédő Real Madrid otthonában a Bajnokok Ligája csoportkörének második fordulójában, szerdán. Gulácsi Péter, Willi Orbán és Szoboszlai Dominik is végigjátszotta a találkozót, amelyen Federico Valverde és Marco Asensio szerezte a hazaiak góljait.

A Chelsea házigazdaként 1-1-es döntetlent játszott a Salzburggal. A nézők a 21. percben állva tapsoltak és énekeltek, így éltették a múlt héten menesztett Thomas Tuchel vezetőedzőt, akinek az irányításával tavaly tavasszal megnyerte a BL-t a londoni csapat. Ez volt az első mérkőzése a Chelsea-nek a német szakvezető helyét átvevő Graham Potter irányításával.

A Paris Saint-Germain 3-1-re nyert a Makkabi Haifa otthonában. A párizsiak első gólját Lionel Messi szerezte, aki immár 39 különböző csapat hálójába talált be a BL-ben, így Cristiano Ronaldót (38) megelőzve immár egyedüli csúcstartó ebben a kategóriában. A PSG csoportjában a második meccsét is elveszítette a Juventus, amely ezúttal hazai pályán a Benficától kapott ki 2-1-re.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, csoportkör, 2. forduló:

* **A csoport:** Rangers FC (skót) – SSC Napoli (olasz) 0-3 (0-0), kedden játszották: Liverpool FC (angol) – AFC Ajax (holland) 2-1 (1-1). **Az állás:** 1. Napoli 6 pont, 2. AFC Ajax 3 (5-2), 3. Liverpool FC 3 (3-5), 4. Rangers FC 0.

* **E csoport:** Chelsea FC (angol) – FC Salzburg (osztrák) 1-1 (0-0), AC Milan (olasz) – Dinamo Zágráb (horvát) 3-1 (1-0). **Az állás:** 1. AC Milan 4 pont, 2. Dinamo Zágráb 3, 3. FC Salzburg 2, 4. Chelsea 1.

* **F csoport:** Real Madrid (spanyol) – RB Lipcse (német) 2-0 (0-0), Sahtar Donyeck (ukrán) – Celtic FC (skót) 1-1 (1-1). **Az állás:** 1. Real Madrid 6 pont, 2. Sahtar Donyeck 4, 3. Celtic FC 1, 4. RB Lipcse 0.

* **G csoport:** Manchester City (angol) – Borussia Dortmund (német) 2-1 (0-0), FC Koppenhága (dán) – Sevilla (spanyol) 0-0. **Az állás:** 1. Manchester City 6 pont, 2. Borussia Dortmund 3, 3. FC Koppenhága 1 (0-3), 4. Sevilla 1 (0-4).

* **H csoport:** Juventus (olasz) – Benfica (portugál) 1-2 (1-1), Makkabi Haifa (izraeli) – Paris Saint-Germain (francia) 1-3 (1-1). **Az állás:** 1. Paris Saint-Germain 6 pont (5-2), 2. Benfica 6 (4-1), 3. Juventus 0 (2-4), 4. Makkabi Haifa 0 (1-5).

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Szeptember 16., péntek:

* 18.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1: FC Voluntari – Universitatea 1948 Craiova (Szuperliga, 11. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Petrolul 52 Ploiești – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 11. forduló)

Szeptember 17., szombat:

* 12.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Bukaresti CSA Steaua – Konstancai Unirea (2. liga, 17. forduló)

* 14.30 óra, M4 Sport: Dorogi FC – Budapest Honvéd (Magyar Kupa)

* 16.45 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1: Aradi UTA – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, 11. forduló)

* 17.00 óra, M4 Sport: Diósgyőri VTK – Szeged-Csanád Grosics Akadémia (Magyar Kupa)

* 19.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Botosáni FC (Szuperliga, 11. forduló)

* 21.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Bukaresti Rapid 1923 – CS Mioveni (Szuperliga, 11. forduló)

Szeptember 18., vasárnap:

* 11.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Bodzavásári Gloria – Bukaresti Dinamo 1948 (2. liga, 17. forduló)

* 14.00 óra, M4 Sport: Pécsi MFC – Paksi FC (Magyar Kupa)

* 17.00 óra, M4 Sport: Bicskei TC – Ferencvárosi TC (Magyar Kupa)

* 18.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Kolozsvári FCU – Chindia Târgoviște (Szuperliga, 11. forduló)

* 21.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: CSU Craiova – Bukaresti FCSB (Szuperliga, 11. forduló)

Szeptember 19., hétfő:

* 20.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Campionii FC Argeș Pitești – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 11. forduló)

* 20.45 óra, M4 Sport: Magyarország – Izrael (férfifutbal-világbajnoki selejtező)

Roncsautóprogram 2022

Eladná régi autóját?

Most lehetősége van LEADNI akkor is, ha NEM kíván új autót vásárolni. Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk!

Információkért hívjon a 0741-022-199-es számon.

VÁRMEZŐN áron alul eladó két téliésített ház (100-100 m²) 16 ár telekkel, két család részére is alkalmas. Tel. 00-36-70-246-0383. (17096-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetés, kezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

ELÁRUSÍTÓNÓKET alkalmazunk ÉLELMISZERÜZLETBE Marosvásárhelyen. Tel. 0722-404-679. (23195-I)

AJTÓ-ABLAK SZERELŐT alkalmazunk jó fizetési lehetőségekkel. Követelmény: megbízhatóság, pontosság, hajtási engedély. Tel. 0745-301-460. (17162-I)

MAROSVÁSÁRHELYI MUNKAVÉDELMI és TŰZVÉDELMI TEVÉKENYSÉGET FOLYTATÓ VÁLLALKOZÁS TECHNIKAI VÉGZETTSÉGGEL RENDELKEZŐ SZEMÉLYT alkalmaz. Az önéletrajzot az office@munkavedelem.ro e-mail-címre várjuk. Tel. 0365/730-074. (23200-I)

AZ OLIGRAF MUNKÁST alkalmaz. Tel. 0725-917-420. (66754-I)

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSZÁROST és TÖLTŐNŐT hentesáru készítéséhez. Tel. 0744-644-026. (23252)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlését vállalom. Tel. 0748-882-828. (17079-I)

ELADÓ nemes szőlő. Tel. 0743-187-065, 0265/719-338. (17115-I)

ELADÓ sírhely a Jeddí úti temetőben. Tel. 0770-384-200. (17157)

ELADÓK 8 hetes yorkshire kiskutyák. Tel. 0753-473-193. (17157)

ELADÓK: összecsukszható vaságy, varrógép, hintaszék, festmények, keretek, rádió, aragázkályha, porszívó, szép cserefa ajtó, többféle bútordarab, lemezek, órák, csergeterítő, üvegkorsók, többféle nagy és kicsi edény, 15 db báránnyőr, sok baba, kerékpár, szőnyegek, régiségek, szép íróasztal, ezenkívül sok egyéb, minden olcsón. Csere is érdekel. Tel. 0265/242-342. (16999)

ELADÓ 10 ár telek Mezőcsáváson. Tel. 0746-016-900, 0752-849-226. (17174-I)

VESEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (-I)

LAKÁS

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (16964)

KIADÓ 3 szobás tömbházlakás az orvosi egyetem környékén 2-3 egyetemista lánynak. Tel. 0774-518-611. (17084-I)

ELADÓ egyszoba-összkomfortos, 50 m²-es lakás a Dózsa György utca 189. szám alatt. Érdeklődni mindennap 8-20 óra között a 0773-381-254-es telefonszámon. (17063)

KIADÓ hosszú távra 3 szobás, bútorozott tömbházlakás a Kövesdombon. Tel. 0741-123-181. (17131-I)

ELCSERÉLNÉM kicsi udvaros lakásmat nagyobb vagy tömbházlakással. Tel. 0773-345-605. (17101)

KIADÓ 2 szobás lakás. Eladó 150 kg-os disznó. Tel. 0740-124-154. (17138-l)

ELCSERÉLNÉM központi, I. emeleti, 3 szobás, I. osztályú tömbházlakásom garázzsal, marosvásárhelyi udvaros házzal. Tel. 0740-561-494. (17165-l)

KIADÓ bútorozott, 2 szobás, I. emeleti tömbházlakás a Kornisán. Tel. 0741-051-058. (17168-l)

ELADÓ saját hőközpontos, háromszobás, harmadik emeleti, erkélyes lakás téglalapítású tömbházban, Marosvásárhelyen, a régi Tudorban, bútorral vagy anélkül. Tel. 00-36-30-532-9685. (p.-l)

ELADÓ külön bejáratú, tiszta, rendezett, bútorozott tömbházlakás Marosvásárhelyen, a Kovászna sétány 2/4. szám alatt. Tel. 0722-749-654, 15-20 óra között. (17185-l)

ELVESZETT

ELVESZETTEM Illés Barna Loránd névre szóló egyetemi ellenőrzőmet. Semmisnek nyilvánítom. (17194)

MINDENFÉLE

AKTÍV, nyugdíjas hölgy házi kedvencek gondozását vállalja, amikor a gazdi elutazik. Tel. 0770-108-682. (17164-l)

SZÍVESEN besegítek idős személyek mindennapi tevékenységeibe, öregotthonban is. Tel. 0770-108-682. (17164-l)

BOR, SZŐLŐ rendelhető Ákosfalván. Tel. 0756-811-553. (mp.-l)

CÉGALAPÍTÁS, digitális aláírás. Tel. 0744-422-717. (17018-l)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-l)

VILLANYSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-l)

SZAKMABELI, betegápolást vállalok Marosvásárhelyen 6, 8 órára. Tel. 0742-291-609. (17100)

TÉVÉT és háztartási gépeket javítok. Házhoz megyek. Tel. 0740-527-205. (17025)

A NORALEX Monumente Funerare előnyös áron, 6800 lejért készírt sírkeretet. Az ár mindent tartalmaz. Tel. 0752-643-455. (17047-l)

SZOBAFESTÉST, házszigetelést vállalok. Tel. 0747-462-267. (17143-l)

VÁLLALUNK építkezési munkát, bármilyen kisebb javítást, tetőfedést cseréppel, fémcseréppel, külső-belső festést, saját anyaggal is dolgozunk. Elszállítunk hulladékot. Tel. 0747-300-332. (17031)

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornájavitást, teraszkészítést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17038-l)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel. Hívjanak bizalommal! Tel. 0767-837-782. (17039-l)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (17117-l)

VÁLLALJUK új tető készítését, saját anyagunkból is (bármilyen mintájú Lindab lemez, cserép is), külső szigetelést, parkettlerakást, kisebb tetőjavítást, cserépforgatást. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0753-967-492, István; 0751-622-195, Gabi. (17145-l)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy Lindab lemezből, szigetelést kartonból vagy polisztiérből, meszelést és kisebb javítást. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (17118-l)

TETŐFEDŐ ácsmester, vállalom új tetők készítését, cserépforgatást, sürgős javítást, építkezési munkát. Tel. 0750-826-225. (16832)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgős javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból és javítunk vaskaput. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0767-563-971, Balázs. (16992)

56 ÉVES nő munkát vállal: takarítást, beteggondozást. Tel. 0770-663-571. (17171)

IDŐSGONDOZÁST vállalok. Tel. 0752-849-226. (17174)

MEGEMLÉKEZÉS

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk szeptember 16-án a cserefalvi id. HORVÁTH FERENCRE halálának 40. évfordulóján. Szép emléke, szeretete örökre élni fog szívünkben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (17158)

Fájó szívvel, soha el nem múló szeretettel emlékezünk id. SZABÓ LÁSZLÓRA halálának 6. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Felesége, gyerekei és azok családja. (17167-l)

„Ne fájjon nektek, hogy már nem vagyunk, hisz napként az égen nektek ragyogunk.”

Fájó szívvel emlékezünk felejthetetlen, drága jó szüleimre, a három éve elhunyt édesanyámra, id. VAJDA ERZSÉBETRE szül. Gyéresi és a tizenkét éve elhunyt, ludasi születésű id. VAJDA LAJOSRA. Emlékük legyen áldott, nyugalma csendes! Soha el nem feledünk! Leányuk, menyük és unokáik családjukkal együtt. (17178)

Kezedet fogtam volna szünös-szüntelen, amíg kezdődik és véget ér a végtelen.

Öleltelek volna mindig úgy, ahogy te régen engem öleltél kisdédként a kebleden. Emlékezünk a szomorú napra, szeptember 18-ára, drága jó édesanyám, a nyomáti NAGY S. IDA halálának 24. évfordulóján. Pihenése legyen csendes és zavartalan! Nyugodjon békében! Szerettei. (17183)

Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 15-re, amikor két évvel ezelőtt eltávozott közülünk a szeretett férj, édesapa, testvér, rokon, szomszéd, a nyáradremetei születésű, marosszentgyörgyi id. SÓFALVI GYÖRGY. Életével, kitaró munkájával, Istenbe vetett erős hitével és a betegsége alatt tanúsított türelmével példát mutatott számunkra. Hisszük azt, hogy találkozunk az Örökkévalóságban! Nyugodjon békében! Özvegye, Katalin, fiai, György és Szabolcs, valamint családjuk. (-l)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett gyermeket, testvért és sógort,

SIMON LÁSZLÓT

életének 41. évében magához szólította az Úr.

Földi maradványait szeptember 16-án, pénteken 13 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke örökké élni fog.

A gyászoló család. (17180)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett unokaöcs,

SIMON LÁSZLÓ

tragikus hirtelenséggel, életének 41. évében elhunyt. Drága halottunk temetése szeptember 16-án, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Isten nyugtassa!

Búcsúzik tőle a Menyhárt család. (17180)

Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 12-én a drága jó édesanyára, nagymamára, anyósra,

FÄGÄRÄŞAN IRMÄRA

szül. Orosz

halálának tizenötödik évfordulóján.

Nyugodjál békében!

Emlékét őrzi lánya, Pötyi,

veje, Andris

és unokája, Szilárd.

(17161)

Ez a nap az emlékezés napja, érted imádkozunk halkán, zokogva.

Szívedben nem volt más, csak jóság és szeretet, munka, küzdelem volt egész életed. Értünk éltél, bennünket szeretted, mégis búcsú nélkül elmentél.

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 16-án a búzaházi SZABÓ MIKLÓSRA, aki már 3 éve nincs közöttünk. Emléke örökké megmarad.

Felesége, három gyermeke és imádott unokái: Boróka, Anitta és a kicsi Miklós Attila, valamint anyósa. (17146-l)

„Csillag volt, mert szívből szeretted, s mi úgy szerettük, ahogy csak lehetett.

Elment tőlünk, mint a lenyugvó nap, de szívünkben él, és örökké ott marad.”

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk szeptember 18-án a felejthetetlen férjre, odaadó édesapára, lelkes testvérré, barátára,

BERECZKI BOTOND SÄNDORRA

(Bobó),

aki már húsz éve váratlanul elköltözött az élők sorából.

Példaértékét, mosolygós arcát, tanácsait, szeretetét, közös emlékeink minden pillanatát egy életen át megőrizzük.

Isten nyugtassa!

Drága emlékét őrzi bánatos felesége, Judit, gyerekei:

Andi és Zsolti. (17151-l)

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.”

(Juhász Gy.)

A Nyárádszeredai Líceum 1977-ben végzett vëndiákjai a negyvenöt éves érettségi találkozójuk alkalmából kegyelettel emlékeznek elhunyt TANÁRAIKRA és OSZTÁLYTÄRSAIKRA. (p.-l)

Megrendült szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a szeretett testvér, sógor, nagybácsi, rokon, barát, jó szomszéd és ismerős, ifj. CSERGEDI SÄNDOR szíve életének 44. évében megszűnt dobogni.

Drága halottunk virrasztása szeptember 16-án, pénteken este 7 órakor lesz a Pax temetkezési vállalat cintermében. Temetése szeptember 18-án, vasárnap 13 órakor lesz a marosszentgyörgyi temetőben (a nagy kórház mögött). Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (17188)

RÉSZZVÉNYILVÄNÍTÄS

Szomorúan vesszük tudomásul, hogy GÄL BÄRNA GYULA, a segesvári RMDSZ egyik oszlopos tagja elhunyt. Felelősségtudata, szorgalma példaértékű volt mindannyiunknak, munkáját mindig becsülettel és odaadással végezte.

Öszinte részvétünk gyászoló családjának. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Az RMDSZ Maros megyei szervezete. (17181-l)

OTP Charity Tour
A segítség két keréken jön

Élj a biciklizés iránti szenvedélyednek miközben krónikus beteg gyereken segítesz, és tekerj velünk egy vagy akár négy napon keresztül a Brassó – Mezősályi útvonalon.

Részletek és jelentkezés: www.yuppicamp.ro/otpcharitytour

2022. szeptember 22–25.

Yuppi Family Weekend tábori hétvége

Idén ősszel ismét sor kerül a népszerű és felüdítő **Yuppi Family Weekend tábori hétvégére**, ahol néhány napra a betegség miatti aggodalmakat a játék, a nevetés és a szórakozás váltja fel.

Idén az OTP Bank is csatlakozik ehhez a kezdeményezéshez, és a Master Ski & Bike Klubbal közösen négynapos OTP Charity Tour kerékpártúrát szervez az egyesület amatőrök és félamatőrök számára Brassó – Mezősályi útvonalon, a részvételi díjakból származó bevételt pedig a tábor megszervezésére fordítják.

A szeptember 22. és 25. között megrendezésre kerülő túra a Yuppi-táborban ér véget, így minden résztvevőt lelkes gyerekek fogadnak és bátorítanak. Az OTP Bank Románia vezérigazgatója, Fatér Gyula is csatlakozik az adományozó kerékpárosok csapatához a túra egyik szakaszán.

Bárki csatlakozhat ehhez a kerékpáros eseményhez, rövidebb, 30-40 km-es szakaszokra, de akár a teljes távra is. Átlagosan napi 50-70 km-t fognak kerékpározni, biztonságos és jól szervezett körülmények között (pihenő- és frissítópontokkal, szállással, étkezéssel stb.).

A teljes körre a Brassó–Homoródalmás–Kőrispatak–Marosvásárhely–Mezősályi útvonalon várják a lelkes és elszánt résztvevőket.

Részletek a www.yuppicamp.ro/otpcharitytour weboldalon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

HÍRADÓ
MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

YouTube: ETVHIRADO

Tanuljon angolul és németül a CALEPINUS NOVUSNÁL!

**Egyéni és csoportos tanfolyamok
középiskolásoknak és felnőtteknek.
Érdeklődni a 0265-248-633,
0744-381-006 telefonszámon.**

rádió
Radio Gaga
Slágerek és új zenék

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Híressen a NÉPÚJSÁGUNK,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek.

MINŐSÉGI GRÁNIT SÍREMLÉKEK
KEDVEZMÉNNYEL!

-2 000 RON

AZ AJÁNLAT
A KÉSZLET EREJÉIG
ÉRVÉNYES!

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

transGranit
Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁD TŐ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM